Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування Шацького районного суду Волинської області
28.08.2026

Луцьк, 2026

І. ВСТУП.

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 28.08.2026 групою НПМ здійснено відвідування Шацького районного суду Волинської області (далі – суд, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Храновський Назарій Ігорович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, керівник групи НПМ;

Шкльода Катерина Олександрівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області;

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Щесюк Оксана Вікторівна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відвідування проводилось у присутності в.о. керівника апарату суду Гірич Оксани Олексіївни.

Загальна інформація.

Об’єкт відвідування є судом першої інстанції, який розглядає цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальним законодавством.

Суд розташований за адресою: вул. Героїв України, буд. 6-б, сел. Шацьк, Волинська обл., 44001.

Голова суду - Матвійчук Сергій Панасович.

На час відвідування працювали два судді, одна посада судді є вакантною.

У ході відвідування суду представникам групи НПМ надано можливість безперешкодного доступу до усіх приміщень будівлі суду.

На території установи наявний майданчик для стоянки автотранспорту для працівників та відвідувачів суду.

У двоповерховому приміщенні суду облаштовано два входи: головний та спеціального призначення – для висадки та конвоювання підсудних.

Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), та вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства

України від 30.11.2018 № 327, будівля суду адаптована з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю, центральний вхід обладнано пандусом та кнопкою виклику персоналу, наявні інформаційні таблички з написами шрифтом Брайля для орієнтації людей із вадами зору, шлях виділено контрастними кольорами, які полегшують орієнтацію людям з обмеженими можливостями руху та вадами зору (фото 1). Також на першому поверсі наявна санітарна кімната, яку облаштовано з урахуванням потреб осіб з інвалідністю.

У холі, наявні інформаційні стенди з інформацією для осіб, які прибули до суду, зокрема, номери телефонів гарячих ліній центрів надання безоплатної правничої допомоги, Уповноваженого Верховної Ради України, правами та обов'язками учасників судових процесів.

На першому поверсі установи розташовано зала для розгляду кримінальних справ, яка обладнана системою відеоконференцзв'язку та спеціальною кабіною для підсудних (засуджених), яка захищена склом для забезпечення безпеки. Також, приміщення обладнане необхідною технікою для фіксації судового процесу, зокрема з можливістю відеозапису засідань. Вікна залів судових засідань для розгляду кримінальних справ оснащені ґратами, що забезпечує додаткову безпеку (фото 3).

Відповідно до вимог пункту 6.5.1 ДБН В.2.2-26:2010 у суді облаштовано камери для підсудних (засуджених), приміщення конвою і санітарний вузол.

Відповідно вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 у суді облаштовано три камери для підсудних (засуджених). Площа кожної камери для підсудних (засуджених) становить не менше ніж 4,0 м^2 (№17 – 4,0 м^2, №18 – 4,1 м^2 , №19 – 4,2 м^2) (фото 4). Також облаштовано кімнату для роботи з адвокатом.

Окрім того, відповідно до вимог пункту 8.2.3 В.2.2-26:2010 у зазначених приміщеннях передбачена припливно-витяжна вентиляція.

Відповідно до вимог пункту 13 Інструкції маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залу судових засідань є цілком ізольований, конвоювання здійснюється закритими для сторонніх осіб коридорами.

Відповідно до вимог пункту 14 Інструкції для заїзду спеціального автотранспорту варти та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених обладнано огороджену стоянку.

В установі на першому поверсі наявна санітарна кімната, яку облаштовано з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Охорона установи, пропускний режим та реєстрація пропуску осіб до приміщень суду здійснюються працівниками Територіального управління Служби судової охорони у Волинській області, який обладнано турнікетом-триподом, інтегрованим до системи контролю та управління доступом (фото 2). Зовні будівель суду та в приміщеннях суду встановлено 12 камер відеоспостереження, наявне попередження про відеозйомку: 7 – зовнішні, 5 – внутрішні, що відповідає вимогам п. 1.5 Правил пропуску осіб до будинків

(приміщень) судів, органів та установ системи правосуддя та на їх територію транспортних засобів, затверджених Наказом Державної судової адміністрації України та Служби судової охорони 30.01.2020 № 43/61, та п.15 Інструкцції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція).

Також в установі наявні дві аптечки, які містять ліки необхідні для надання домедичної допомоги з актуальним терміном придатності.

Приміщення суду обладнано пожежною сигналізацією, системою протидимного захисту. Вогнегасники наповнені, розміщені з урахуванням норм протипожежної безпеки (фото 6).

Під час сигналу «Повітряна тривога» працівники та відвідувачі суду користуються укриттям, яке розташоване в будівлі Шацької селищної ради (фото 7, 8).

Також у суді затверджені шляхи евакуації усіх приміщень.

Упродовж поточного року до Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини звернення щодо неналежного поводження із обвинуваченими, підсудними, засудженими під час їх перебування у приміщеннях зазначеної установи не надходили.

Фактів заподіяння тілесних ушкоджень або насильницької смерті особам вказаної категорії під час їх перебування в суді не встановлено.

На час проведення відвідування особи, затримані за підозрою у вчиненні кримінальних правопорушень, в адміністративному порядку, обвинувачені у приміщеннях суду, у тому числі у конвойному приміщенні, не перебували.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 24.10.2024, за результатами якого виявлено порушення прав:

на життя та безпеку;

на рівний доступ до правосуддя.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились наступні рекомендації суду:

1. Обладнати ізольовану стоянку для спеціального автотранспорту варти або огороджену стоянку для спеціального автомобіля.

2. Забезпечити ізольований маршрут конвоювання підсудних засуджених від камер до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ та забезпечити кнопкою звукової сигналізації.

3. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду.

4. Облаштувати у будівлі суду найпростіше укриття.

5. Розмістити вогнегасники відповідно до вимог.

Слід зазначити, що усі рекомендації, надані за результатом попереднього відвідування виконані, порушення усунуті, зокрема:

1. Обладнано огороджену стоянку для спеціального автомобіля.

2. забезпечено ізольований маршрут конвоювання підсудних засуджених від камер до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ та встановлено кнопку звукової сигналізації.

3. Створено для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду.

4. 22.04.2025 судом та Шацькою селищною радою про укладено договір про використання майна (протирадіаційне укриття), який діє до 31.12.2026.

5. Розміщено вогнегасники відповідно до вимог.

За результатами відвідування суду групою НПМ порушень права обвинувачених, підсудних та засуджених на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання, а також інших прав утримуваних осіб у діяльності суду не виявлено. Враховуючи вищевикладене, додаткові рекомендації відсутні.

Додаток:

1. Фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ:

Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини **Ірина ЛИТВИНЧУК**

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

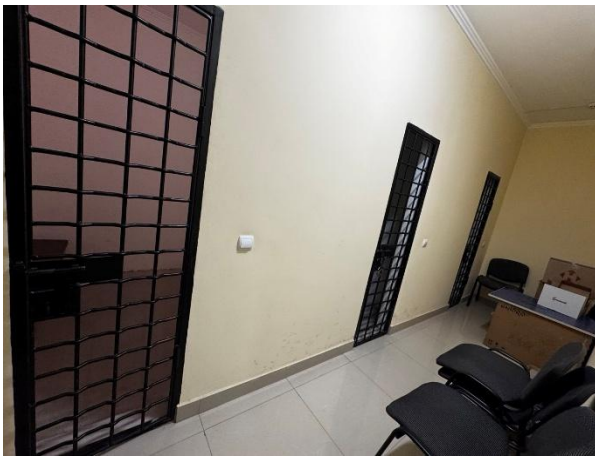

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

